

เทศบาลตำบลยางเนิ้ง

อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี

จังหวัดเชียงใหม่ 50140

โทรศัพท์ 053-321-420

โทรสาร 053-321-420 ต่อ 103

ประชากร

10,487 คน

(ชาย 4,776 คน หญิง 5,711 คน)

พื้นที่

10.04 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 13 หมู่บ้าน)

รายได้

51,150,367.87 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

44,865,857 บาท

คณะผู้บริหาร

นายมนัญญู บุรณพัฒนา

นายกเทศมนตรีตำบลยางเนิ้ง

นายมานพ ภาเกิด

ประธานสภาเทศบาลตำบลยางเนิ้ง

นายสมชาติ วงศ์ไผ่

ปลัดเทศบาลตำบลยางเนิ้ง

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 8 คน

หญิง จำนวน 4 คน

เทศบาลตำบลยางเนิ้ง มีการบริหารงานตามวิสัยทัศน์ที่ว่า “ยางเนิ้งเมืองน่าอยู่ ภายใต้หลักบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี” และตั้งคำขวัญที่ว่า “เจ้าพ่อแสนหลวงศักดิ์สิทธิ์ พระนอนวิจิตรเลื่อมใส พัฒนาร่วมมือร่วมใจ ยางใหญ่ ยางนา ยางเนิ้ง” ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง ฝ่ายบริหารได้กำหนดนโยบายการบริหารงานไว้ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม การศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านการพัฒนาสาธารณสุข ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านพัฒนาการบริหาร และพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น ซึ่งนโยบายการบริหารงานนี้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างครอบคลุมทุกมิติ รวมทั้งมีการบริหารงานด้วยระบบปฏิบัติงานเครือข่ายที่มีลักษณะเป็นองคาพยพร่วมกันอย่างยาวนาน จนก่อเกิดเป็นเครือข่ายการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีเครือข่ายเข้าร่วมปฏิบัติงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการพัฒนาต่อยอดอย่างต่อเนื่องและยาวนาน ทั้งนี้การดำเนินงานของเทศบาลร่วมกับเครือข่าย จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตั้งแต่ละดับ ชุมชนจนถึงระดับหน่วยงานภาคีต่างๆ เพื่อประสานการปฏิบัติงานในทุกระดับได้อย่าง

เชื่อมโยง รวมทั้งมีการทำบันทึกข้อตกลง MOU การทำงานร่วมกับเครือข่าย เพื่อทราบถึงบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายต่างๆ ตลอดจนมีการจัดทำสรุปผลการดำเนินงาน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นเลิศในด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลตำบลยางน่อง ได้แก่

เครือข่ายโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ธรรมสัญจร)

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ธรรมสัญจร) เป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น สืบเนื่องมาจากพฤติกรรมของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป เป็นผลมาจากการรับเอาความเจริญทางด้านวัตถุและเทคโนโลยี ทำให้เยาวชนและประชาชนไม่เห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม มุ่งแสวงหาแต่ความสุขทางวัตถุ มีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น ขาดความเอื้ออาทร ขาดความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรม ปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด ปัญหาสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อม การที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวเหล่านั้นได้ จะต้องนำเอาหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจและนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน จึงจะทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และการสร้างร่วมมือระหว่างเครือข่ายรัฐและประชาสังคม รวมถึงหน่วยงานทุกระดับในการขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การตอบปัญหาธรรมะของเยาวชน การร้องเพลงธรรมะ การแสดงธรรมเทศนา กิจกรรมส่งเสริมความเป็นระเบียบความพร้อมเพรียงของผู้เข้าร่วมโครงการ กิจกรรมสาระความรู้จากส่วนราชการต่างๆ โครงการนี้จึงเป็นโครงการที่ใช้ธรรมะเป็นตัวเชื่อมเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนท้องถิ่น

กระบวนการสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต เริ่มต้นโดยพื้นฐานในวิถีชีวิตของคนในชุมชนจะมีพุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ในการทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งที่บ้าน กิจกรรมที่วัด ตลอดจนการใช้ชีวิตประจำวันของคน เริ่มโครงการจากในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา คณะสงฆ์ในอำเภอสารภี มีแนวคิดในการเชิญชวนประชาชนทุกเพศทุกวัย มาเข้าร่วมกิจกรรม ปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และการมีส่วนร่วมเผยแพร่หลักธรรมคำสอนที่ถูกต้องตามหลักธรรมที่พระสงฆ์องค์เจ้าแสดงธรรมให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งแต่เดิมเริ่มจัดกิจกรรมโครงการในปี พ.ศ. 2542 ยังมีเครือข่ายที่มาร่วมเพียงไม่กี่แห่ง จนปัจจุบันมีเครือข่ายเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ด้วยทุกหน่วยงาน ทุกองค์กร

ในพื้นที่เห็นว่าเป็นโครงการที่มีความสำคัญ และเห็นผลเป็นรูปธรรม เป็นโครงการต่อเนื่องที่พัฒนามากว่า 20 ปี เป็นการสร้างเครือข่ายด้วยความรู้สึกร่วมของประชาชนทุกคนในท้องถิ่น เนื่องจากคนไทยส่วนใหญ่เป็นพุทธศาสนิกชน จึงมีความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ธรรมสังฆจร) เทศบาลตำบลยางเนิ้ง เป็นองค์กรหลักในการกระตุ้น ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายองค์กรภาคีรัฐ เอกชน และประชาชนในท้องถิ่น ในการทำให้โครงการนี้มีการพัฒนาต่อยอดและร่วมกันดำเนินการที่ส่งผลในการสร้างเด็กเยาวชนและประชาชนที่ได้รับการปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งการจะสร้างเด็กให้เป็นคนดีนั้น ไม่สามารถจะสร้างได้เพียงแค่วันสองวัน เทศบาลตำบลยางเนิ้งสามารถสร้างคนที่เข้าร่วมในโครงการนี้ตั้งแต่เด็ก จนวันนี้เขาเหล่านั้นเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เป็นต้นแบบที่ดีของประชาชนในเขตอำเภอสารภีว่าการที่จะเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีควรทำอย่างไร อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงาน

๑ มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ได้แก่ 1) เป้าหมายเชิงปริมาณ คือ จำนวนเครือข่ายที่มีส่วนร่วมในกิจกรรม อันประกอบด้วย คณะสงฆ์ วัด จำนวนพระสงฆ์ พระภิกษุ สามเณร จำนวนองค์กร ส่วนราชการ กลุ่มต่างๆ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ สารภี ผู้นำ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกตำบล) สภาวัฒนธรรมอำเภอ สภาวัฒนธรรมตำบล กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชน กลุ่มหนุ่มสาว และประชาชนในอำเภอสารภี 2) เป้าหมายเชิงคุณภาพ คือ ประชาชนมีคุณธรรมจริยธรรม มีความเอื้ออาทรต่อกัน นำหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้สังคม ชุมชนมีความน่าอยู่ตามวิถีแห่งพุทธ และ 3) เป้าหมายในการกำหนดขอบเขตพื้นที่ โดยกำหนดให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทุกตำบล

๑ มีการวางแผนการจัดกิจกรรม มีการวางแผนดำเนินงานอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน มีการวางแผนการทำงานเป็นฝ่ายต่างๆ 3 ระดับคือ 1) คณะทำงานวางแผนระดับอำเภอหรือเป็นระดับนโยบายอำนวยการ ประกอบด้วยพระสงฆ์ พระเถระชั้นผู้ใหญ่ หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาวัฒนธรรมอำเภอ สารภี มีหน้าที่ในการกำหนดเป้าหมาย วางยุทธศาสตร์แนวทางการดำเนินงานและแก้ไขปัญหา อำนวยความสะดวก รวมถึงการสั่งการต่างๆ ได้แก่ การจัดทำงบประมาณสนับสนุนโครงการอย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนบุคลากร การบริหารจัดการ การระดมทรัพยากร ให้กิจกรรมสำเร็จลุล่วงบรรลุตามวัตถุประสงค์ และการประสานหน่วยงานระดับจังหวัด หรือหน่วยงานภายนอก รวมทั้งการขอรับคำแนะนำปรึกษาการดำเนินงานจากหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง 2) คณะทำงานระดับตำบลเป็นคณะทำงานที่รับนโยบายจากคณะทำงานระดับอำเภอมาดำเนินงานในพื้นที่ ประกอบด้วย เจ้าคณะตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สภาวัฒนธรรม ตำบล ซึ่งจะนำแนวทางจากระดับอำเภอสู่การปฏิบัติในพื้นที่ให้เป็นรูปธรรม และ 3) คณะทำงานระดับหมู่บ้านทุกหมู่บ้านในอำเภอสารภี ประกอบด้วย เจ้าอาวาส คณะศรัทธา ประชาชน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นคณะทำงานที่เป็นกำลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนระดับประชาชน เข้าร่วมกิจกรรมและมีความเชื่อมโยงกับคณะทำงานในทุกระดับ

๑ การดำเนินกิจกรรม 1) การระดมความคิดเห็นซึ่งเป็นการระดมสมองที่จะดำเนินโครงการให้เห็นภาพกิจกรรมจากการเสนอความคิดให้ตกผลึกจากทุกภาคส่วน 2) การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานรับผิดชอบงานต่างๆ 3) การเขียนโครงการและเสนอโครงการพร้อมงบประมาณ 4) การประชุมวางแผนดำเนินการ 5) การประชาสัมพันธ์

องค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของเครือข่าย

เครือข่ายโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ธรรมสังฆจร) เป็นเครือข่ายที่ใช้ธรรมะเป็นตัวกลางในการขับเคลื่อน บนพื้นฐานวัฒนธรรมประเพณี พิธีกรรม ภูมิปัญญา ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา จนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตประชาชนในอำเภอสารภี นอกจากนี้โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ธรรมสังฆจร) ยังใช้ธรรมะเป็นตัวเชื่อมเครือข่ายต่างๆ ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนท้องถิ่น ก่อให้เกิดความเข้มแข็ง ความคงอยู่และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการมีส่วนร่วมของเครือข่ายประกอบด้วย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสารภี ได้แก่ เทศบาลตำบลหนองผึ่ง เทศบาลตำบลสารภี เทศบาลตำบลท่าวังตาล เทศบาลตำบลชมพู เทศบาลตำบลไชยสถาน เทศบาลตำบลป่าบง เทศบาลตำบลหนองแฝก เทศบาลตำบลสันทรายมหาวงศ์ เทศบาลตำบลดอนแก้ว เทศบาลตำบลท่ากว้าง และเทศบาลตำบลขัวมุง มีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เช่น เครื่องเสียง โต๊ะ เก้าอี้ เต็นท์ ในการดำเนินงานโครงการ สนับสนุนบุคลากรช่วยเหลือในการด้านต่างๆ อำนวยความสะดวกในกระบวนการต่างๆ เช่น การใช้สถานที่ประชุม การจัดสถานที่ และประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมผ่านช่องทางต่างๆ

2. คณะสงฆ์ในอำเภอสารภี มีส่วนร่วมในการเลือกพระสงฆ์ที่จะมาเป็นองค์เทศน์นิมนต์พระสงฆ์ที่เป็นองค์เทศน์ มาเป็นองค์เทศน์เพื่อถ่ายทอดธรรมะอันเป็นคำสั่งสอนของ

พระพุทธเจ้า คำสั่งสอนทางศาสนาด้วยการแสดงชี้แจง โดยหัวข้อในการเทศน์และวิธีการเทศน์ในแต่ละครั้งให้มีความเข้าใจง่าย และเข้าถึงประชาชน มีความร่วมสมัยและน่าสนใจต่อประชาชนทุกเพศทุกวัยเผยแพร่ให้แก่พุทธศาสนิกชนที่มาร่วมกิจกรรมธรรมสัง្កจร

3. สภาวัฒนธรรมตำบล สภาวัฒนธรรมอำเภอ มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการตอบปัญหาธรรมะของเยาวชน การร้องเพลงธรรมะ การแสดงธรรมเทศนา กิจกรรมส่งเสริมความเป็นระเบียบ ความพร้อมเพรียงของการเข้าร่วมโครงการและการมอบทุนการศึกษา พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม

4. โรงเรียนในเขตอำเภอสารภี มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการตอบปัญหาธรรมะของเยาวชน ร้องเพลงธรรมะ และประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม

5. ส่วนราชการในอำเภอสารภี เช่น อำเภอสารภี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยางน่อง สถานีตำรวจภูธรสารภี มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสาระความรู้จากส่วนราชการต่างๆ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม

6. กำหนดผู้ใหญ่บ้าน ทั้ง 12 ตำบลในเขตอำเภอสารภี กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มหนุ่มสาว กลุ่มเยาวชน กลุ่มอาสาสมัครมูลฐานประจำหมู่บ้าน และพุทธศาสนิกชนอำเภอสารภี มีส่วนร่วมในการนำเด็ก เยาวชนและประชาชนภายในหมู่บ้านเข้าร่วมกิจกรรมประสานงานคณะสงฆ์และกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้านและตำบล อำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้าร่วมกิจกรรม และประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม

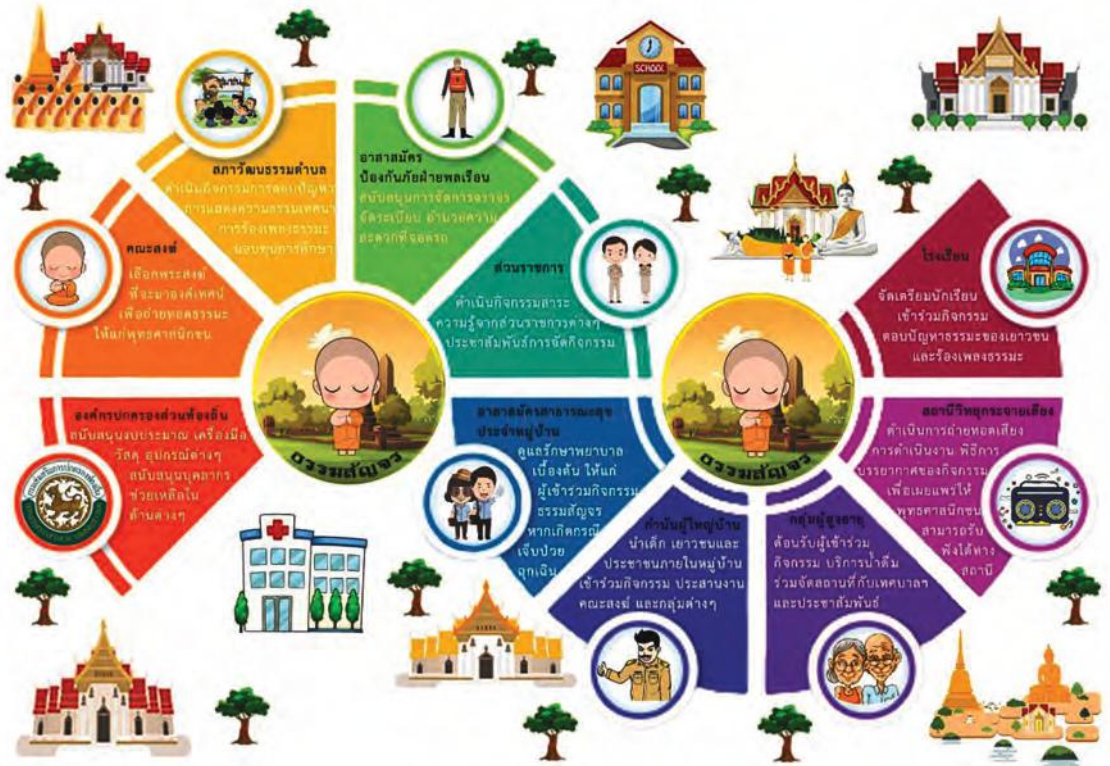
7. กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มหนุ่มสาว กลุ่มเยาวชน มีส่วนร่วมในการต้อนรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม บริการน้ำดื่ม ร่วมจัดสถานที่กับเทศบาลฯ และประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม

8. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาพยาบาลเบื้องต้น ให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมธรรมสัง្កจรหากเกิดกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน

9. อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาจราจร มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการจราจร จัดระเบียบ อำนวยความสะดวกที่จอดรถ ของผู้มาร่วมกิจกรรมธรรมสัง្កจร

10. สถานีวิทยุกระจายเสียงพระพุทธศาสนาวัดพระธาตุดอยสุเทพ (เอฟ.เอ็ม 96.00 เมกกะเฮิร์ตซ) และสถานีวิทยุกระจายเสียงพระพุทธศาสนาคณะสงฆ์อำเภอสารภี (เอฟ.เอ็ม

98.25 เมกกะเฮิร์ตซ) มีส่วนร่วมในการดำเนินการถ่ายทอดเสียงการดำเนินงาน พิธีการต่างๆ บรรยากาศของกิจกรรม การตอบปัญหา การแสดงธรรมเทศนา เพื่อเผยแพร่ให้พุทธศาสนิกชน ประชาชนทั่วไป ที่ไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมธรรมสัง្កจรได้ให้สามารถรับฟังได้ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงฯ ทั้ง 2 สถานี

ภาพแสดงองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายธรรมสัง្កจร

ความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๑ มีการส่งเสริมสนับสนุนการเผยแพร่ธรรมะของคณะสงฆ์
- ๑ เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ เป็นเครือข่ายความร่วมมือ
- ๑ สนองตอบปัญหาความต้องการของคณะสงฆ์และประชาชนในมิติการพัฒนาด้านอื่นๆ ในพื้นที่ ได้แก่ ด้านการบำรุงศาสนสถาน โบราณวัตถุของวัด การพัฒนาด้านสังคม การพัฒนาด้านสุขภาพ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการศึกษา การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

- ๑ มีการอนุรักษ์ ส่งเสริมและสืบสานวัฒนธรรมประเพณีล้านนา
- ๑ ประชาชนได้รับการพัฒนาด้านจิตใจ มีคุณธรรมจริยธรรม ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ๑ สร้างความรักความสามัคคีในหมู่คณะ
- ๑ ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการและโครงการเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต และจะต้องยึดถือไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

เครือข่ายโครงการอนุรักษ์ต้นยางนา (ถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน)

ต้นยางนาสองข้างถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน ถือเป็นสัญลักษณ์อันโดดเด่นของชาวอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีอายุมากกว่า 100 ปี มีคุณค่าและความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะทางประวัติศาสตร์ มีความเป็นเอกลักษณ์โดดเด่น ช่วยทำให้ภูมิทัศน์เมืองมีความสวยงาม เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ไปเที่ยวชม ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว และยังเป็นแหล่งพันธุกรรมไม้ยางนาสำหรับใช้ขยายพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์ไม้หรือใช้ในการศึกษาวิจัย เขตเทศบาลตำบลยางน่อง สองฝั่งถนนต้นยางนาเชียงใหม่-ลำพูน ซึ่งถูกประกาศเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีการเจริญเติบโต ถนนสายเชียงใหม่-ลำพูนเป็นเส้นทางหนึ่งที่มีความเจริญขยายตัวเข้ามา ทำให้เกิดเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์สองข้างถนนจากชุมชนชนบท สู่พื้นที่กึ่งเมืองกึ่งชนบท สิ่งเหล่านี้ทำให้ต้นยางนาถูกคุกคามจากกระแสการพัฒนาเมือง ส่งผลกระทบกับสภาพแวดล้อม

ด้วยสภาพปัญหาส่วนใหญ่ของต้นยางนา อยู่ในสภาพทรุดโทรม มีกิ่งแห้ง และบางต้นลำต้นหรือกิ่งเป็นโพรงผุ หรือเป็นแผลขนาดใหญ่ ต้นยางนาทรุดโทรม หักโค่นและล้มตายไปอย่างต่อเนื่อง สาเหตุจากการขาดความรู้ในการดูแล และจากการกระทำของประชาชน จึงทำให้เกิดกิ่งไม้หล่นใส่ประชาชนเมื่อมีลมพายุเมื่อเข้าฤดูฝน จากการสำรวจต้นยางที่มีทั้งสาย 949 ต้น มีต้นยางนาในเขตเทศบาลตำบลยางน่อง ทั้งหมด 252 ต้น และป่วยรุนแรงถึง 110 ต้น คิดเป็นร้อยละ 43.65 ซึ่งถือว่ามิสภาพไม่สมบูรณ์เป็นจำนวนมาก อีกทั้งมีใบยางร่วงหล่นกลายเป็นขยะที่ยากต่อการจัดเก็บ เนื่องจากไม่สามารถเผาทำลายได้ ขณะเดียวกันประชาชนที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงก็ได้รับความเดือดร้อนจากต้นยางนาที่กิ่งหักหรือลำต้นโค่นทับบ้านเรือน ทำให้ประชาชนรู้สึกในทางลบต่อต้นยางนา รู้สึกไม่ปลอดภัย และต้นยางนาบางส่วนยังสร้างความเสียหายให้กับผู้ใช้เส้นทาง กระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งที่ผ่านมาเทศบาลตำบลยางน่อง หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน ประชาชน ได้เข้ามาดูแลและรักษาต้นยางนา

มาโดยตลอด แต่มีปัญหาและอุปสรรค เนื่องจากขาดความร่วมมือจากประชาชนที่อยู่บริเวณ ใกล้เส้นทาง ซึ่งดำเนินการดังกล่าวเกินขีดความสามารถของเทศบาลจะดำเนินการเองได้

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ให้ประชาชนมีความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน สร้างความสุขให้กับประชาชนได้อยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี และสร้าง จิตสำนึกในการอนุรักษ์ต้นยางนาไปพร้อมกัน เทศบาลตำบลยางน่องจึงดำเนินโครงการ อนุรักษ์ต้นยางนาถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วม ของประชาชนในท้องถิ่น และการสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายรัฐ เอกชน และ ภาคประชาสังคมในการจัดการให้มีการปกป้องอนุรักษ์ต้นยางนาให้สามารถคงอยู่ต่อไป โดยไม่เกิดปัญหาหรือผลกระทบแก่ประชาชน ซึ่งเทศบาลตำบลยางน่องในฐานะมีต้นยางนา อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ เป็นผู้ประสานงานการดำเนินการและอำนวยความสะดวก ให้แก่ กลุ่มเครือข่ายต่างๆ ในการจัดการประชุมให้ความรู้แก่ประชาชน การรักษาสภาพต้นยางนา อย่างถูกหลักการให้มีสภาพสมบูรณ์ต่อไป ตามแนวคิด “ต้นยางนาปลอดภัย คนก็มีความสุข”

การดำเนินงาน

เทศบาลตำบลยางน่องร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาโดยเฉพาะท้องถิ่น ประชาชน และชุมชนภายในท้องถิ่น เริ่มต้นจากการประชุมรับฟังความคิดเห็น และการรับ สมัคเรียวชนอาสาอนุรักษ์และบำรุงรักษาต้นยางนา อาสาสมัครพิทักษ์ยางนา และอาสา สมัคเรียวชนหมอดันไม้ เป็นต้น โดยการถ่ายทอดให้รู้วิธีการดูแลรักษาและฟื้นฟูต้นยางนา ที่เหมาะสม การใช้ชุดความรู้นวัตกรรมการฟื้นฟูระบบรากต้นยางนา จากโครงการฟื้นฟู ระบบรากและการมีส่วนร่วมของเครือข่ายเชียงใหม่ เชียง สวดยหอม ทั้งยังมีการประสาน อาสาสมัครเครือข่ายเยาวชนหมอดันไม้ร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งเป็นกำลังหลัก ในการสื่อสารกับคนรุ่นใหม่ให้เข้าใจความสำคัญของงานหมอดันไม้ การเกิดอาสาสมัครพิทักษ์ ยางนา (อ.ส.ย.) และสายตรวจยางนา ที่มีกลุ่มเป้าหมายคือประชาชนริมถนนต้นยางนา ให้มามีส่วนร่วมในการปกป้องรักษาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการใช้เวทีสภายางนา เป็นกลไกให้อาสาสมัครต่างๆ นำเสนอปัญหา แนวทางแก้ไขปัญหา แลกเปลี่ยนแสดง ความคิดเห็น เป็นการสร้างสรรค์งานพัฒนาชุมชนร่วมกัน อีกทั้งเทศบาลฯ ได้จัดทำ ศูนย์ข้อมูลต้นยางนาตำบลยางน่อง เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ของเยาวชน และเป็นสถานที่ศึกษาดูงานการจัดการต้นยางนาในพื้นที่ตำบลยางน่อง

ความสำเร็จของการดำเนินงาน

จากผลการดำเนินงานโดยการใช้กระบวนการทำงานที่เทศบาลตำบลยางเนิ้ง ได้อาศัยวิธีการสร้างเครือข่าย โดยทำหน้าที่เป็นแกนหลักในการประสานความร่วมมือกับประชาชน เชื่อมโยงเครือข่ายภาครัฐ และภาคประชาสังคม ให้เข้ามามีเป้าหมายร่วมกันในการอนุรักษ์ต้นยางนา และประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้ต้นยางนาเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และการสร้างจิตสำนึกการอยู่ร่วมกันของทรัพยากรธรรมชาติกับชุมชน โดยเทศบาลจัดการประชุมรับฟังความคิดเห็น สร้างกรอบแนวคิดในการดูแลรักษาและฟื้นฟูต้นยางนابนถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน ต้นยางนาสองข้างทางจึงได้รับการดูแลฟื้นฟูอย่างถูกหลักการ ทำให้ต้นยางนามีสภาพที่สมบูรณ์มากขึ้น และเกิดผลการดำเนินงานดังนี้

1. เกิดเครือข่ายเฝ้าระวัง กลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ยางนา ที่ดำเนินการสำรวจต้นยางนา และเฝ้าระวังภัย ตามโครงการฟื้นฟูระบบรากต้นยางนาฯ ของเครือข่ายเชียงใหม่เขียว สวย หอม จึงทำให้ต้นยางนามีสภาพที่สมบูรณ์มากขึ้น จากการสำรวจประเมินความเสี่ยงเดิมระหว่างปี 2560-2561 ที่กิ่งยางมีกิ่งชำรุดเฉลี่ยปีละ 122 ต้น ในปี 2562 มีกิ่งยางที่มีความเสี่ยงจากการสำรวจของอาสาสมัครพิทักษ์ยางนา เหลือเพียง 95 ต้น โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ได้เข้ามาตัดแต่งกิ่ง ลดความเสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและผู้ใช้เส้นทาง เกิดการส่งเสริมภูมิทัศน์ของเมืองให้สวยงาม

2. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลต้นยางนาตำบลยางเนิ้ง ณ ชั้นสอง อาคารสำนักงานเทศบาลตำบลยางเนิ้ง เพื่อเป็นสถานที่เก็บข้อมูล เนื้อหาทางวิชาการ และศึกษาดูงาน และเป็นสถานที่จัดการประชุมอย่างมีส่วนร่วมกับทุกหน่วยงาน

3. การพัฒนาเครือข่าย เกิดเครือข่ายเยาวชนขับเคลื่อนสิ่งแวดล้อม เยาวชนจิตอาสา เยาวชนหมอดันไม้ และสภายางนาที่เป็นกลไกเชื่อมร้อยอาสาสมัคร ประชาชน และหน่วยงานต่างๆ เข้ามาช่วยกันเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ต้นยางนา และร่างกองทุนยางนา

4. ต้นยางนาที่ได้รับการอนุรักษ์ในเขตเทศบาลตำบลยางเนิ้ง จำนวน 252 ต้น ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูถูกต้องตามหลักวิชาการ ลดความเสี่ยงและความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เปรียบเทียบจากการหักโค่นของต้นยางในปี 2559 โดยในปี 2562 ไม่มีต้นยางหักโค่น หรือสร้างความเสียหายต่อประชาชน

5. การสร้างจิตสำนึกของประชาชนต่อทรัพยากรธรรมชาติ เกิดกระบวนการ การขับเคลื่อนกิจกรรมการอนุรักษ์ต้นยางนาโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการจัด กิจกรรมการอนุรักษ์ต้นยางนา เช่น กิจกรรมการบวชต้นยางนา การจัดกิจกรรมถนนคนเดิน เป็นการสร้างจิตสำนึกและการอยู่ร่วมกันของทรัพยากรธรรมชาติกับชุมชนอย่างได้อย่างยั่งยืน

ภาพแสดงองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายอนุรักษ์ต้นยางนา